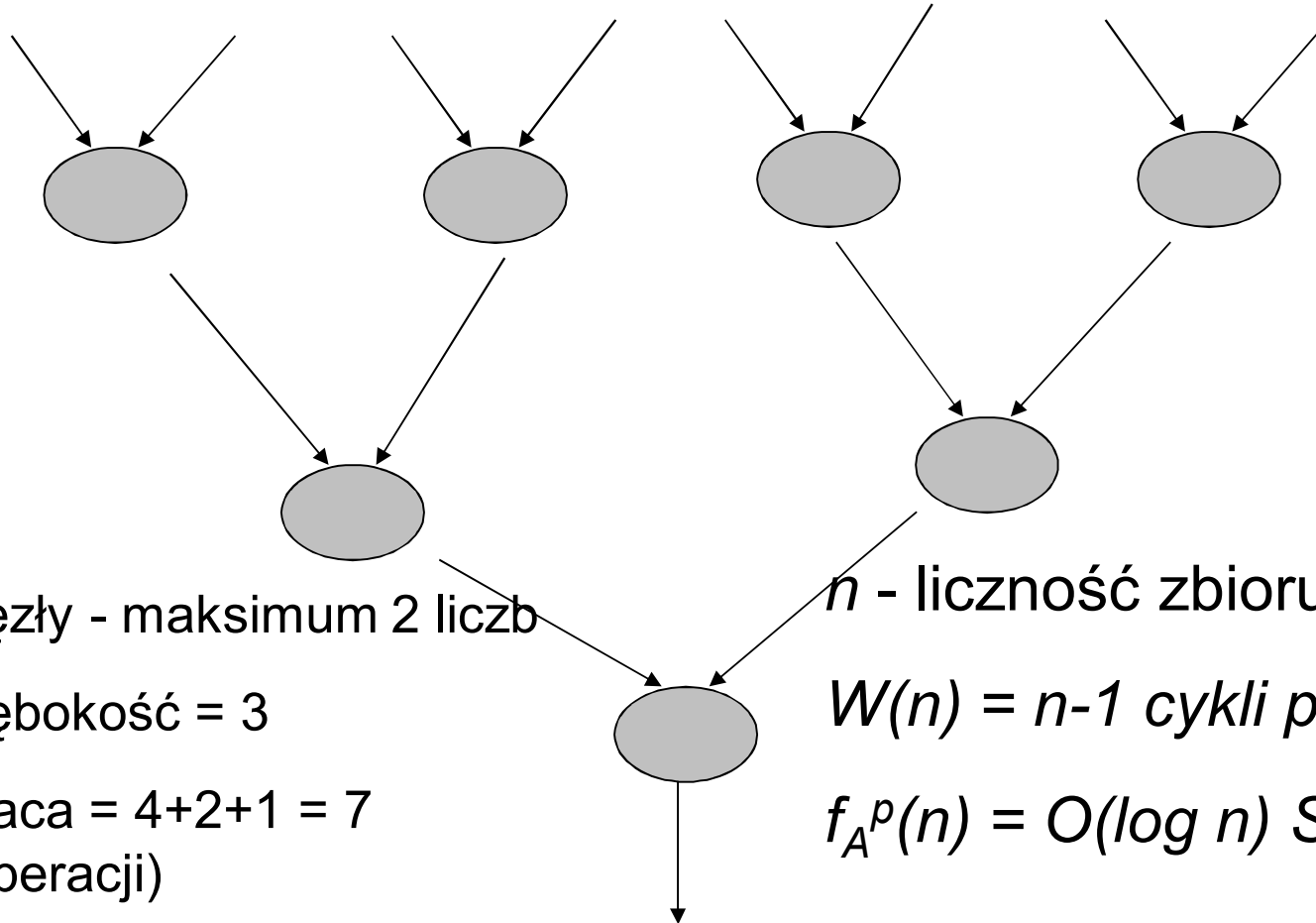

Algorytmy równoległe: ocena efektywności prostych algorytmów dla systemów wielokomputerowych

Rafał Walkowiak
Politechnika Poznańska
Studia inżynierskie
Informatyka 2015/16

Znajdowanie maksimum w zbiorze n liczb

- węzły - maksimum 2 liczb
- głębokość = 3
- praca = $4+2+1 = 7$ (operacji)
- obliczenia w potoku

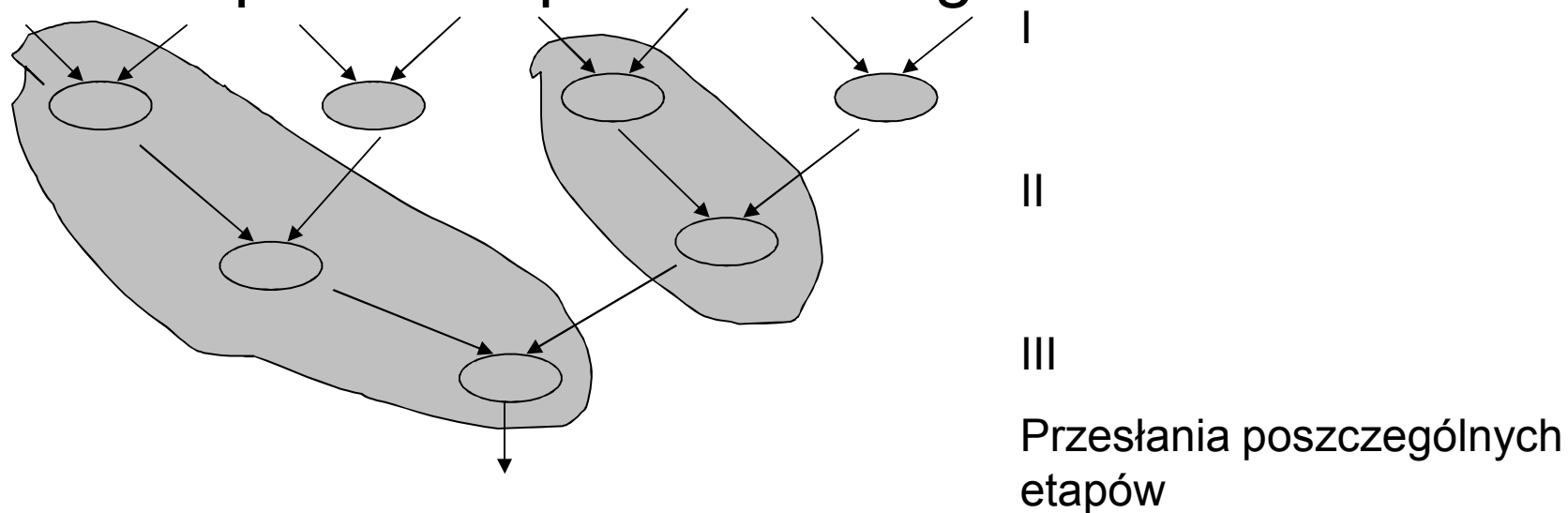
n - liczność zbioru

$W(n) = n-1$ cykli porównań

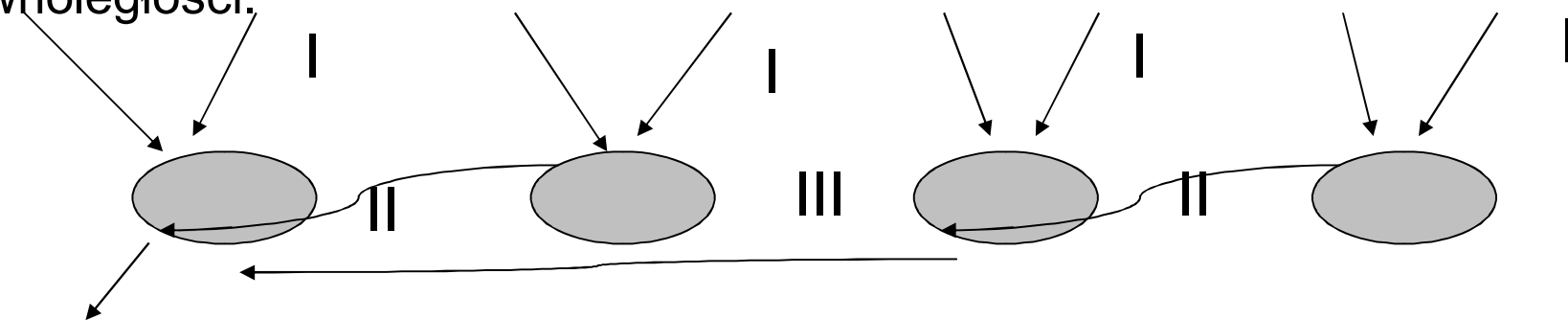
$f_A^p(n) = O(\log n) S_p(n), e_p(n)$

Analiza efektywności - aglomeracja (1)

Czy aglomeracja (połączenie zadań) jest możliwa bez spadku stopień równoległości ?

Zgrupowanie operacji realizowanych sekwencyjnie - możliwy przydział do jednego węzła przetwarzającego, mniej komunikacji, ten sam stopień równoległości.

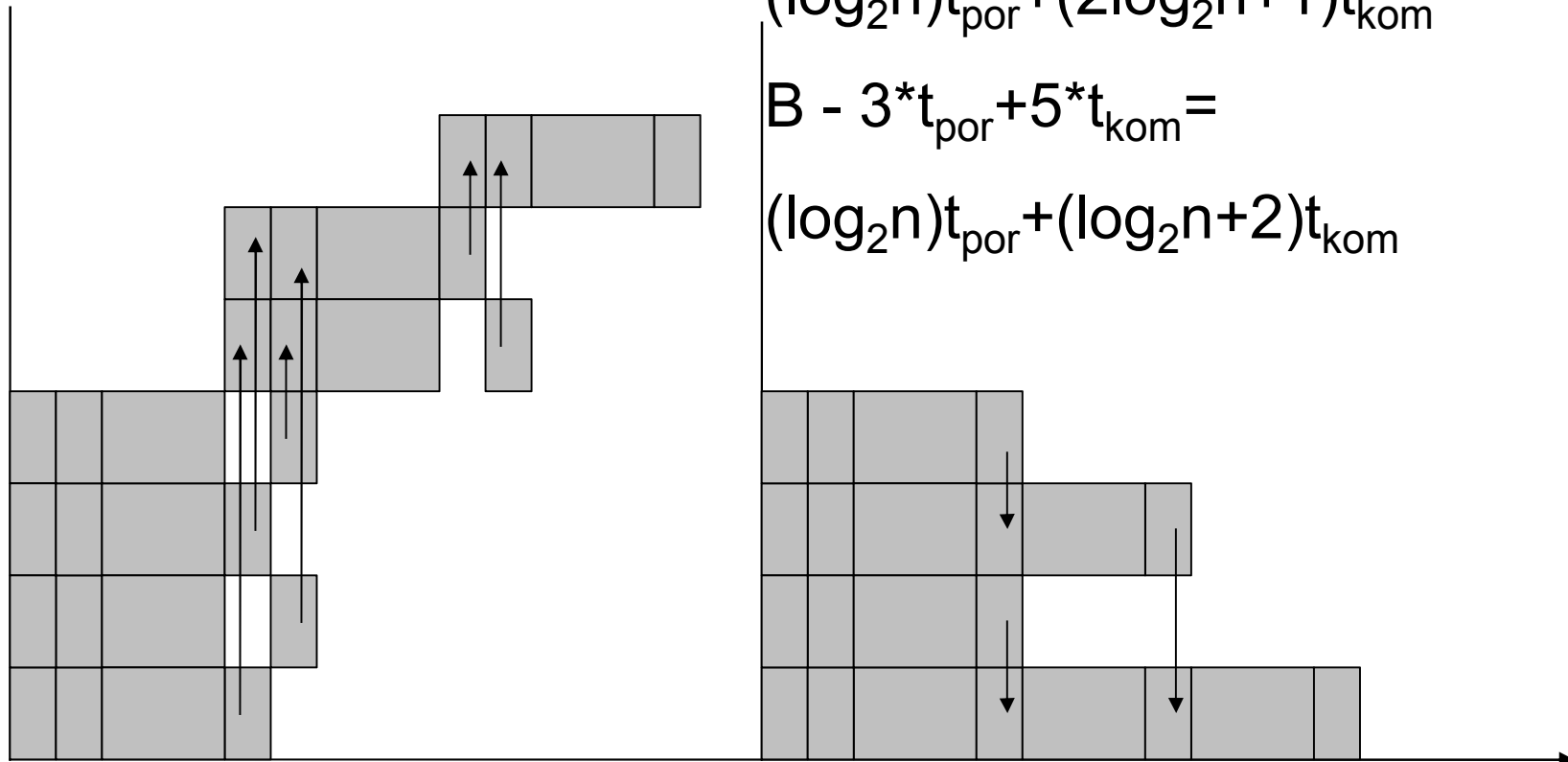

Analiza efektywności - aglomeracja (2)

- Mniej przesłań między węzłami
- Niższa złożoność obliczeniowa
- Ta sama ilość pracy (7 porównań)
- Wzrost stopnia wierzchołka (3 do 5)
- Mniejsza liczba procesorów (4 zamiast 7)

Analiza efektywności -aglomeracja (3) wykres praca-czas

Procesory

Bez aglomeracji

Po aglomeracji

Czas

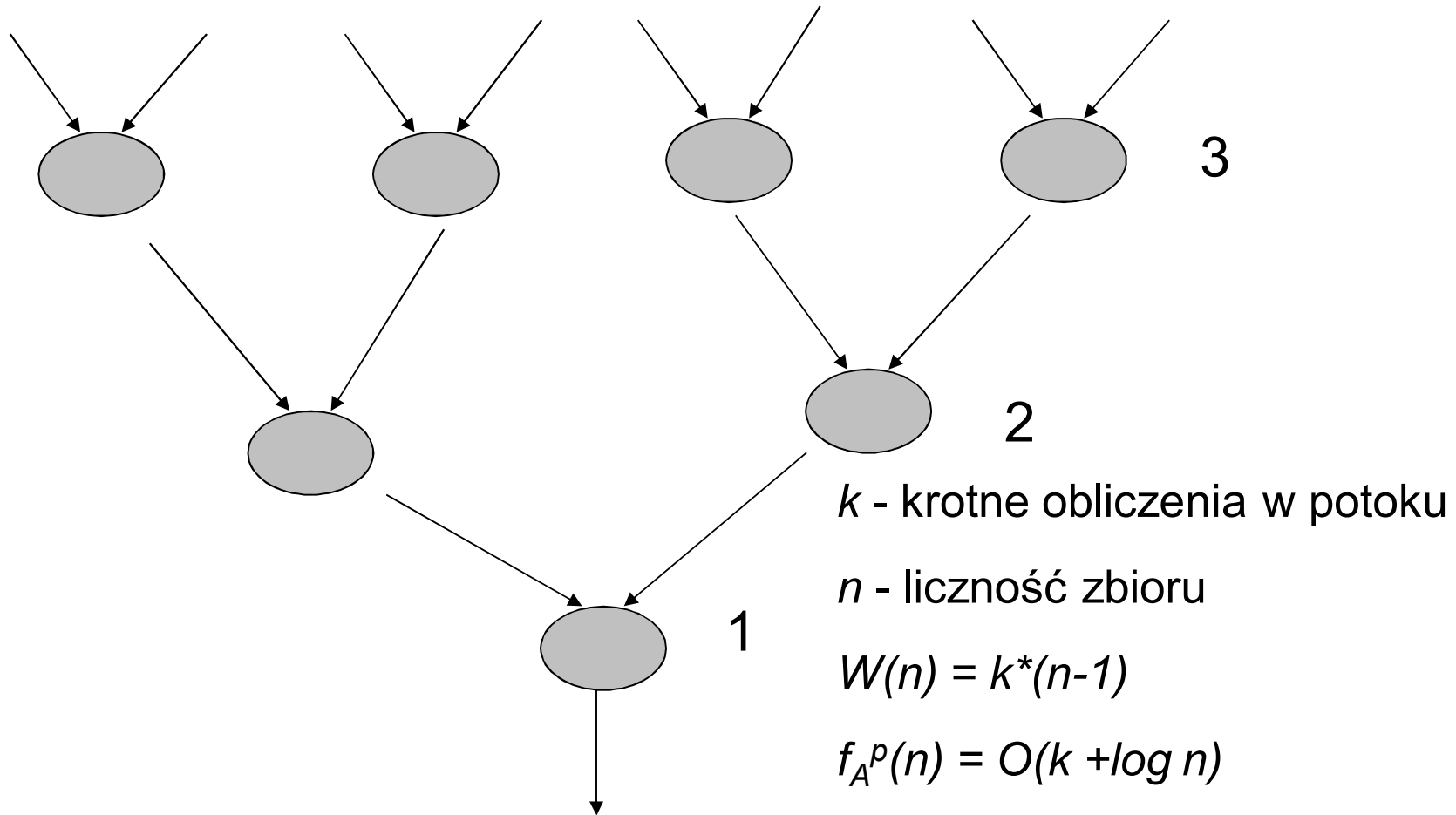
$$A - 3 \cdot t_{\text{por}} + 7 \cdot t_{\text{kom}} =$$

$$(\log_2 n) t_{\text{por}} + (2 \log_2 n + 1) t_{\text{kom}}$$

$$B - 3 \cdot t_{\text{por}} + 5 \cdot t_{\text{kom}} =$$

$$(\log_2 n) t_{\text{por}} + (\log_2 n + 2) t_{\text{kom}}$$

Znajdowanie maksimum w k zbiorach n liczb

Sortowanie w łańcuchu procesorów

Wejście: ciąg liczb (minimum jedna) zakończonych „-1”

Wyjście: posortowany ciąg zakończony -1

Kod dla wszystkich węzłów:

pobierz a

pobierz b

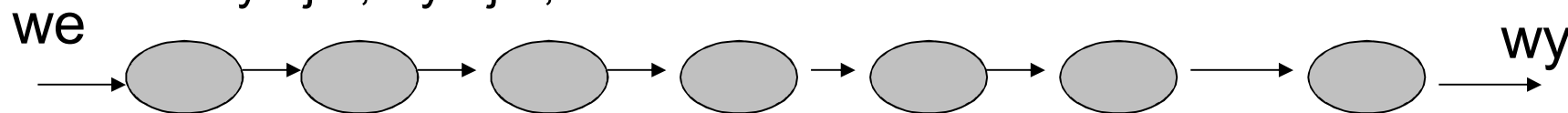
while b > 0 do {

    if a > b then wyślij b

        else wyślij a; a:=b

    pobierz b }

wyślij a; wyślij b;

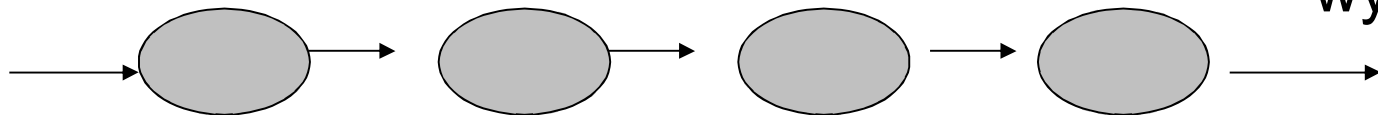

Działanie algorytmu

na wejście łańcucha podajemy kolejno wartości: 2,3,4,1,-1

proc1	proc2	proc3	proc4	czas
2,3				2k,p
3,4	2			2k,p
4,1	2,3			2k,p
4,-1	3,1	2		2k,p
-1	3,4	2,1		2k,p
	4,-1	2,3	1	2k,p
	-1	3,4	1,2	2k,p
		4,-1	2,3	2k,p
		-1	3,4	2k,p
			4,-1	2k,p
			-1	

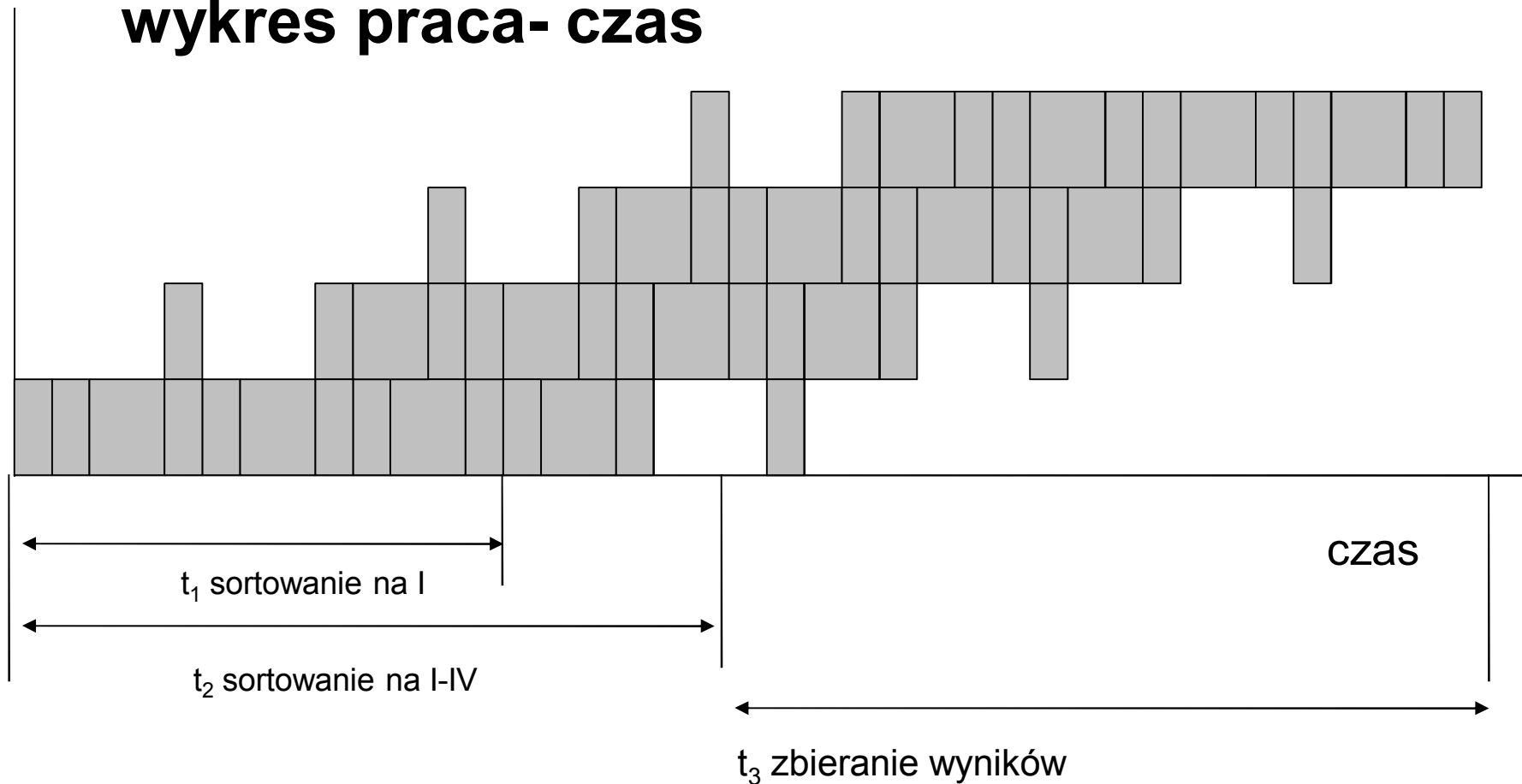
we

Sortowanie liczb w łańcuchu

wykres praca- czas

$$t_1 = (n-1) \cdot t_p + (2n-1) \cdot t_k \approx n \cdot t_c$$

$$t_c = t_p + 2t_k$$

$$t_2 = t_1 + (n-2) \cdot (t_p + t_k) \approx 2n \cdot t_c$$

$$t_2 + t_3 \approx 3n \cdot t_c$$

$$t_3 = (n+2) \cdot t_c$$

$$f_A^m = 3n \cdot t_c = O(n)$$

Złożoność sortowania liczb w łańcuchu

- Załóżmy, że liczba procesorów jest równa n - wielkości zbioru liczb do posortowania.
- Każdy procesor musi wykonać po $n-1$ cykli porównań (cykl - pobranie/wysłanie, porównanie), gdyż każda liczba przez każdy procesor przechodzi.
- Problemem jest wyznaczenie przesunięcia czasowego pomiędzy rozpoczęciem pracy kolejnego procesora
Ważne są tutaj następujące spostrzeżenia:
  1. Każdy kolejny **krok porównania** generuje **jedną liczbę** do wysłania na kolejny niewykorzystany jeszcze procesor;
  2. Każdy krok porównania wymaga 2 transmisji blokujących = wysłanie i odbiór = RAZEM $T_c = t_p + 2t_k$
  3. Aby kolejny procesor rozpoczął porównywanie potrzebuje 2 liczb - konieczne jest wykonanie w systemie 2 następujących po sobie porównań na procesorze wcześniejszym.
  4. Po ostatnim porównaniu (na ostatnim i każdym procesorze) mamy 2 komunikacje dla wysłania wyników porównania w odpowiedniej kolejności.
- Liczba kroków:
  - ◆ Liczba kroków (porównanie i 2 transmisje) do rozpoczęcia pracy procesora p to: $2 \cdot (p-1)$
  - ◆ Liczba kroków pracy ostatniego procesora to $n-1$ cykli (porównanie i przesłania)
  - ◆ **Zatem czas przetwarzania T to: $[2 \cdot (p-1) + n-1] \cdot T_c + 2 t_k$**
  - ◆ Dla $p_1 = n$ $T = 3n - 3$ lub $T = 3p_1 - 3$
  - ◆ Dla $p_2 = n-1$ $T = 3n - 5$ lub $T = 3p_2 - 2$

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów

Drzewo binarne - algorytm:

1. Elementy każdym węźle – liczba węzłów K
2. Wysłanie liczby w kierunku korzenia
3. Wyznaczenie sum częściowych (suma 3 wartości) w węzłach pośrednich
4. Sumy częściowe w propagują w kierunku korzenia
5. Suma ostateczna wyznaczona w korzeniu
6. Propagacja sumy do wszystkich węzłów

Liczba operacji – praca:

- OBLICZENIA - dla każdego węzła oprócz liści - 2 komunikacje i 2 sumowania
- PROPAGACJA WYNIKU - dla każdego węzła oprócz liści – 2 komunikacji w dół drzewa
- RAZEM: $(K-1)/2 * (2t_{kom} + 2t_{sum}) + (K-1)t_{kom}$ - Obliczenia, propagacja wyniku,

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów – drzewo binarne (część 2)

Czas przetwarzania – liczba kolejno realizowanych kroków algorytmu:

- *liczba poziomów drzewa oprócz poziomu liści* - realizowany cykl - 2 odbiory komunikatu (synchroniczne) i 2 sumowania
- *liczba poziomów drzewa oprócz poziomu liści* – 2 przesłania
- RAZEM: $(\log_2(K+1) - 1) * (2t_{\text{kom}} + 2 t_{\text{sum}}) + (\log_2(K+1) - 1) * 2t_{\text{kom}}$
 $\approx \log_2 K (t_{\text{kom}} + t_{\text{sum}})$

Uwagi :

- Liczba operacji sumowania równa minimalnej.
- Poziom równoległości obliczeń i równoległości komunikacji zmienny
- Możliwość dalszej minimalizacji liczby przesłań (rozsyłanie wyniku) – w innej architekturze – prezentacja wkrótce.

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów łańcuch dwukierunkowy

Łańcuch dwukierunkowy:

- Węzeł centralny, całkowita liczba węzłów K
- Analogiczna do drzewa praca – tym razem równoległa w 2 gałęziach- przesyłanie do węzła centralnego z sumowaniem

Liczba operacji – praca:

- $K-3$ – razy - dla każdego węzła oprócz węzłów końcowych i centralnego - odbiór komunikatu i sumowanie, w węźle centralnym 2 odbiory i 2 sumowania
- $K-3$ – razy – dla każdego węzła oprócz węzłów końcowych i centralnego - wysłanie informacji, węzeł centralny 2 przesłania
- **RAZEM:** $(K-3) * (t_{kom} + t_{sum}) + 2 * t_{kom} + 2 * t_{sum} + (K-3) * t_{kom} + 2 * t_{kom} \approx 2 K t_{kom} + K t_{sum}$

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów łańcuch dwukierunkowy (2)

Czas przetwarzania – liczba kolejno realizowanych kroków algorytmu:

- $M = \frac{1}{2}$ (liczba węzłów oprócz końcowych i centralnego) razy realizowany cykl - odbiór komunikatu i sumowanie; węzeł centralny- 2 odbiory i 2 sumowania
- M razy – 1 przesłanie; węzeł centralny – 2 przesłania
- RAZEM: $\frac{1}{2} (K-3) (t_{\text{kom}} + t_{\text{sum}}) + 2 t_{\text{sum}} + 2 t_{\text{kom}} + \frac{1}{2} * (K-3) * t_{\text{kom}} + 2 * t_{\text{kom}}$
 $\approx K t_{\text{kom}} + \frac{1}{2} K t_{\text{sum}}$

Uwagi :

- Liczba operacji sumowania równa minimalnej.
- Poziom równoległości obliczeń i komunikacji bliski 2.

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów

- pierścień jednokierunkowy

- Węzeł centralny, całkowita liczba węzłów K
- Sekwencyjne sumowanie i przesyłanie sum częściowych do węzła centralnego; Rozsyłanie wyniku do wszystkich węzłów

Liczba operacji – praca:

$K-1$ – razy - dla każdego węzła oprócz węzła następnego po centralnym - odbiór komunikatu i sumowanie,

$K-1$ – razy – dla każdego węzła oprócz węzła przed centralnym - wysłanie wyniku – sumy

RAZEM: $(K-1) * (t_{\text{kom}} + t_{\text{sum}}) + (K-1) * t_{\text{kom}} \approx K t_{\text{sum}} + 2K t_{\text{kom}}$

Czas przetwarzania – liczba kolejno realizowanych kroków algorytmu:

- Jak wyżej, gdyż wszystkie operacje realizowane sekwencyjnie.

Uwagi :

- Liczba operacji sumowania równa minimalnej.
- Brak równoległości.
- Możliwość minimalizacji liczby przesłań w tej architekturze (uniknięcie rozsyłania wyniku) poprzez wyznaczenie sumy we wszystkich węzłach – porównaj następny algorytm.

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów pierścienia jednokierunkowy , komunikacja synchroniczna

a – elementy sumowane; number_of_nodes=2n;n>1

k:=2;s := a

jeśli parzysty to odbierz b1; wyślij a

jeśli nieparzysty to wyślij a; odbierz b1

s:= s + b1

while k < number_of_nodes

    jeśli parzysty to odbierz b2; wyślij b1;b1:=b2

    jeśli nieparzysty to wyślij b1; odbierz b1

    s:= s + b1

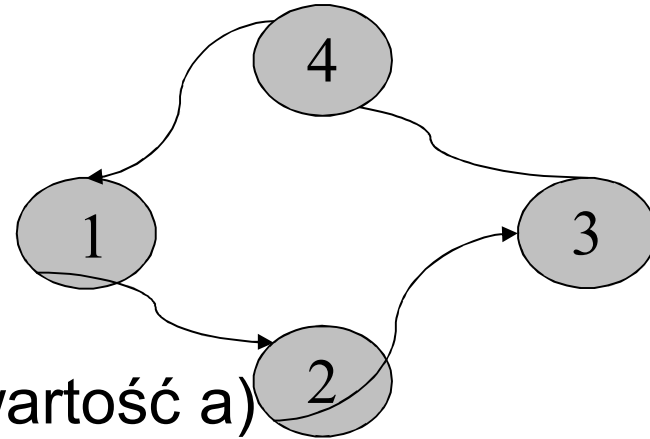
    k:= k + 1

Optymalizacja liczby przesłań kosztem nadmiarowych obliczeń:

- n sumowań, n (2n synchronicznie) komunikacji
- zamiast – n sumowań, 2n komunikacji (zbieranie i wysyłanie) w rozwiązaniu z poprzedniej strony

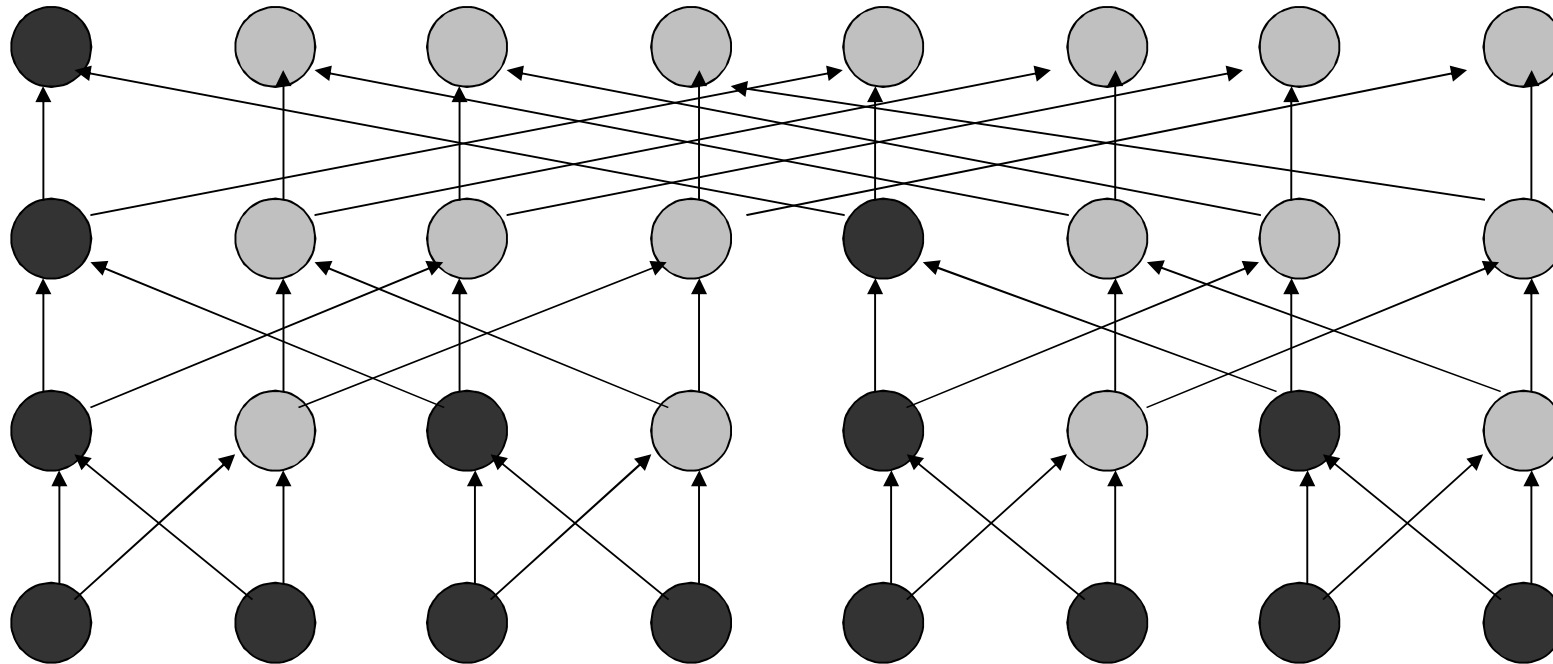
Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów pierścieni (2) – przykład 4 węzły

- Operacje węzła 3 (przechowuje wartość a)
  1. wyślij a ; odbierz b ; $s = a+b$;
  2. wyślij b ; odbierz b ; $s = s+b$;
  3. wyślij b ; odbierz b ; $s = s +b$;
- liczba węzłów n , liczba kroków przetwarzania $n-1$,
- każdy krok przetwarzania to: nadanie, odbiór, sumowanie
- ilość pracy $n*(n-1)$ sumowań, $n*(n-1)$ przesłań
- zmniejszenie czasu przetwarzania do $(n-1)t_s + 2(n-1)t_k$

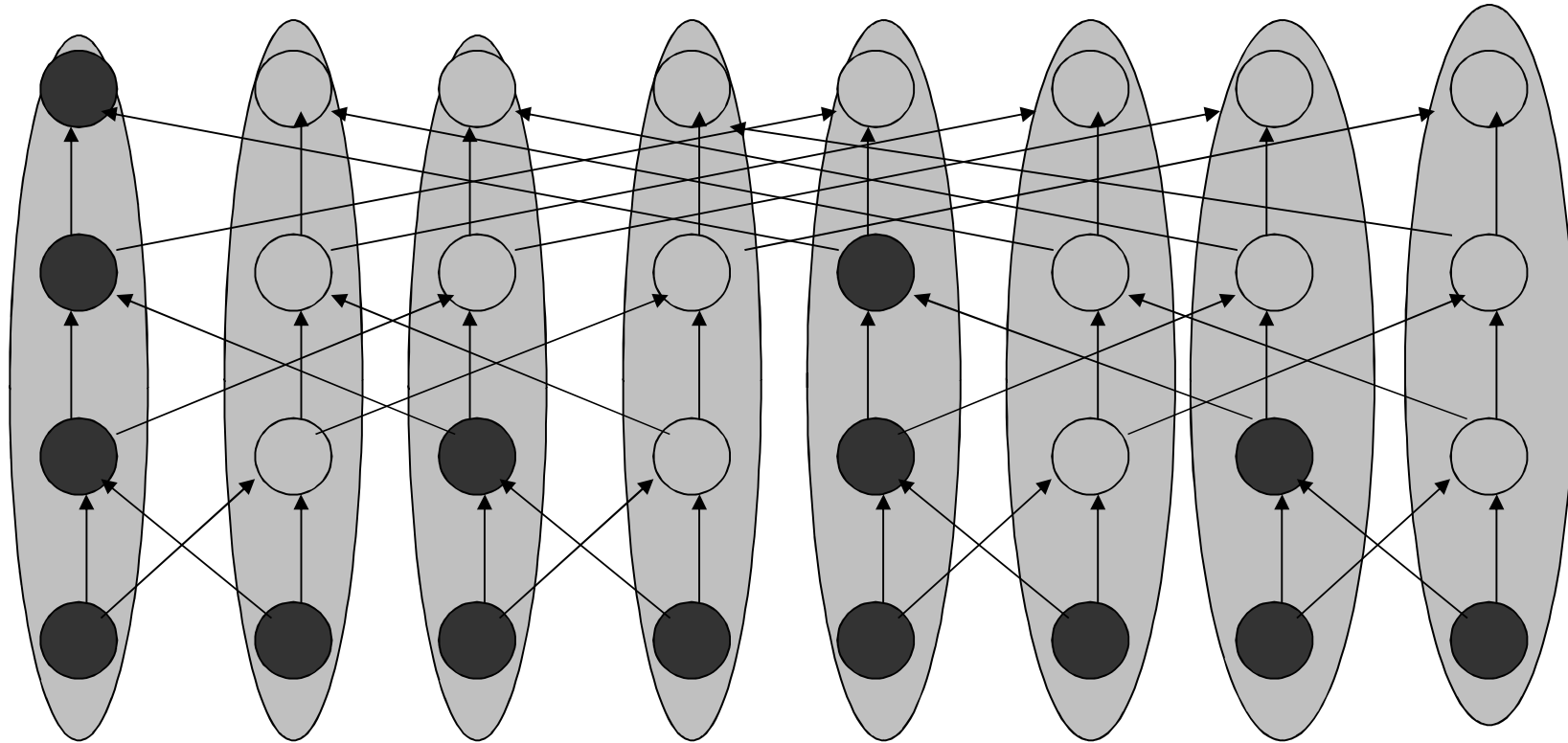
Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów

- podział pracy na zadania

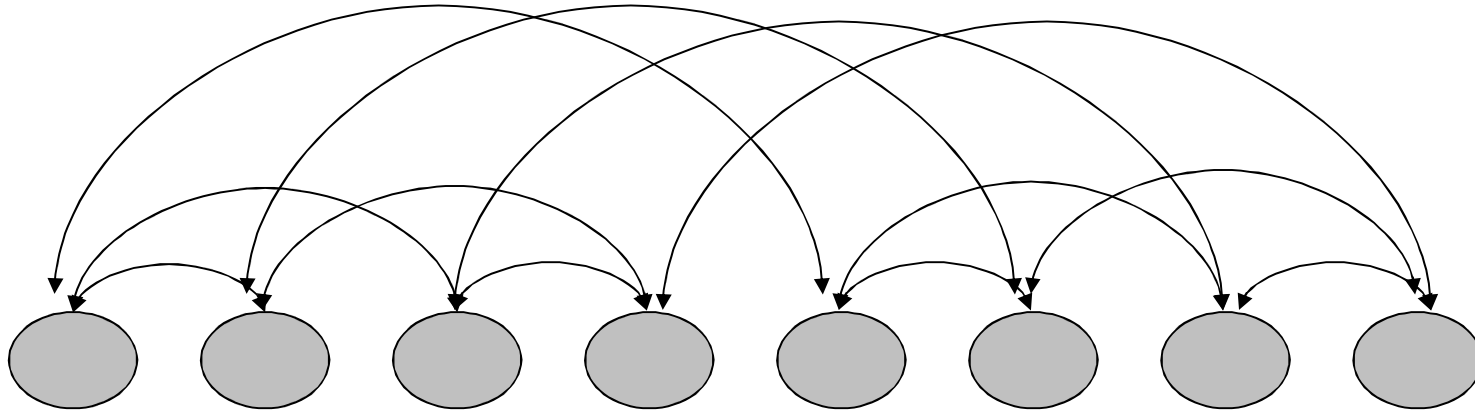
- węzeł - operacja dodawania
- łuk - operacja przesłania jednej liczby
- liczność zbioru n , $W = 3 \cdot n$, $f_A^P(n) = \log_2 n$

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów - aglomeracja – połączenie zadań

- zadania-operacje realizowane sekwencyjnie połączone w jedno zadanie, minimalizacja komunikacji, wzrost lokalności danych

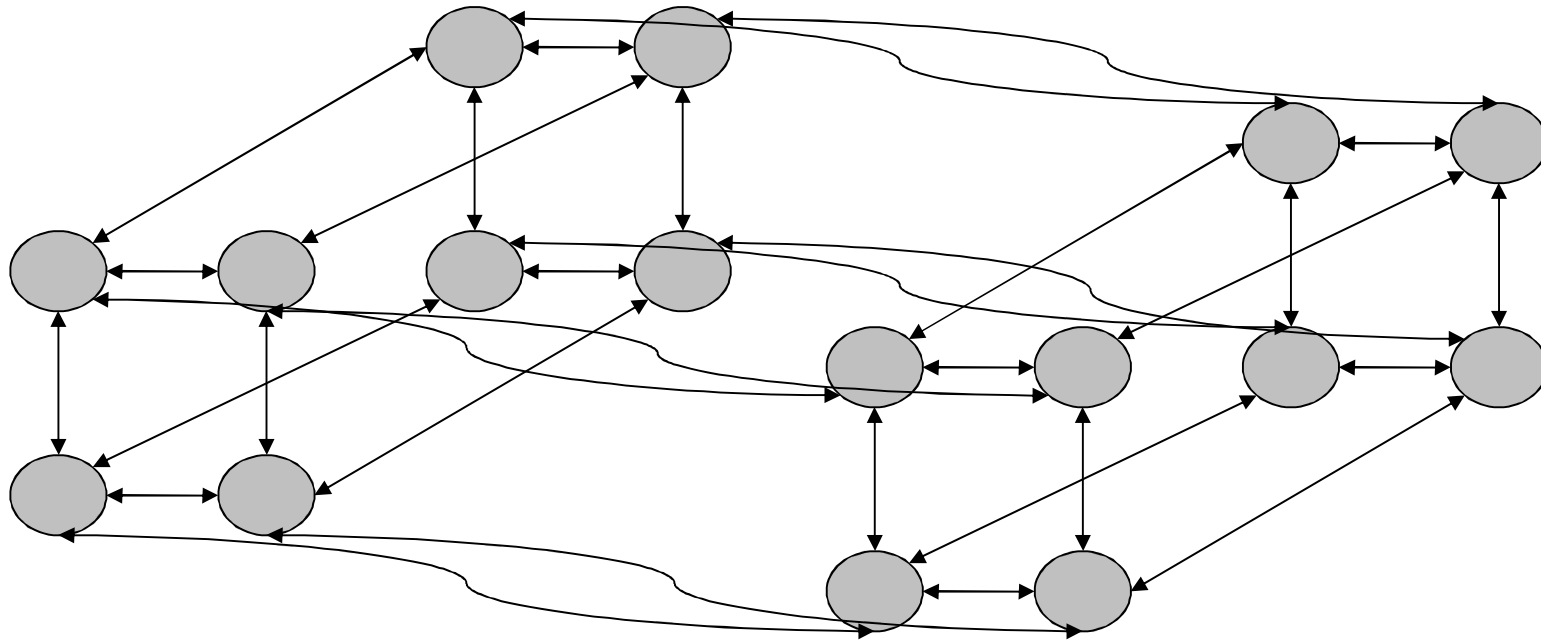
Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów - wynik aglomeracji

8 zadań to:

- 3 fazy wymiany wartości między parami zadań
- 3 fazy dodawania – dodawanie 2 wartości, wyznaczana lokalnie suma 2,4 lub 8 elementów
- Pracę można zrzutować w sposób 1 zadanie na 1 procesor na 3 wymiarową kostkę procesorów.

Wyznaczanie sumy rozproszonych elementów - struktura przetwarzania w systemie 4 wymiarowej kraty podwójnej

Sumowanie danych rozproszonych w 16 węzłach –

$$\log_2 16 = 4 \text{ kroki}$$

Znajdowanie liczb pierwszych

- Metody:
  - dzielenie badanej liczby przez liczby pierwsze i badanie wartości reszty z dzielenia
  - usuwanie wielokrotności - usuwanie ze zbioru badanych liczb liczb będących wielokrotnością liczb pierwszych
- Jakie liczby pierwsze uwzględniać dla badanej liczby (bądź górnego zakresu badanego przedziału) n ?
- Wystarczy znaleźć dla każdej liczby złożonej minimalny dzielnik: dla 35 – 5, dla 77 – 7, dla 121 – 11.
- Czy istnieje warunek ograniczający maksymalną wartość najmniejszego dzielnika liczby n ?
- Tak.
- Maksymalna wartość najmniejszego dzielnika liczby złożonej n wynosi $n^{1/2}$.
- Aby znaleźć zatem liczby pierwsze $x_i \in \langle k, l \rangle$ należy:
  - usunąć liczby dzielące się bez reszty przez liczby pierwszebrane z przedziału $\langle 2, x_i^{1/2} \rangle$
  - lub
  - usunąć liczby będące wielokrotnością liczb pierwszych z przedziału $\langle 2, l^{1/2} \rangle$

Wykreślanie z tablicy

Z badanego zbioru (tablicy) usuwamy wielokrotności (jakie?)
liczb pierwszych z przedziału $\langle 2, \text{zakres górny}^{1/2} \rangle$

Przykład dla zakresu : $\langle 2, 65 \rangle$

2 : 4, 6, 8, ... 64

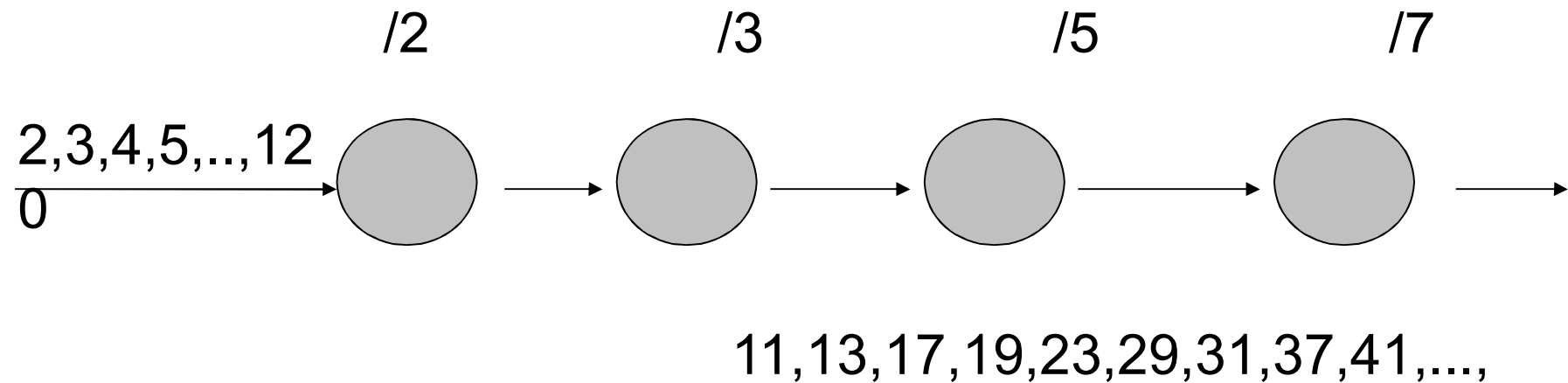
3 : 9, 15, 21, 27, 33, 39, 45, 51, 57, 63

5 : 25, 35, 55, 65

7 : 49

- nie jest konieczna do rozpoczęcia obliczeń znajomość wszystkich liczb-pierwszych z przedziału $\langle 2, \text{zakres górny}^{1/2} \rangle$;
- kolejno pojawiające się liczby pierwsze mogą być wykorzystane dopiero później, gdyż wyznaczanie wielokrotności mniejszych liczb pierwszych odbywa się dla całego badanego przedziału i zajmuje stosunkowo dużo czasu.

Sito Eratostenesa -
koncepcja podejścia funkcjonalnego do podziału w
architekturze z przekazywaniem komunikatów –
znaczenie koncepcyjne – niska efektywność

Pierwsza liczba odebrana przez każdy z procesów jest traktowana jako dzielnik i jako liczba pierwsza. Liczby dzielące się z resztą są przesyłane dalej. Wynik przetwarzania – liczby pierwsze pojawiają się na wyjściu systemu oraz rezydują w procesach (należy je przesać na wyjście).

Liczba procesów niezbędnych dla zakresu $\langle n, k \rangle$ jest równa liczbie liczb pierwszych w zakresie od $\langle 2, k^{1/2} \rangle$ około $2k^{1/2}/\ln k$